

Tia iyi Pɔlu í cea inɛi Galati ɲa

Í ce ɲa fɔɔ

¹ Amu Pɔlu woo beu, amui ñ kɔ nɲe tiau ihɛ wa. Kù jɛ amane í kpem ñ jɛð woo be, kù nɔ kù jɛ inɛ goi í bɛm. Jesu Kirisi í kpem, nɲu do Ilaaɔ Baaba iyi í jũu hai si balɛ. ² Amu do kpaasi woo dasi naane ɲa iyi à wa ihɛ fei à ce igbei inɛi Jesu ɲa iyi à wa ilei Galati fɔɔ. ³ Ilaaɔ Baaba do Lafɛɛ Jesu Kirisi a mu nɲe didɔ do laakai ku sũ. ⁴ Jesu Kirisi í na arɛ na irii dulum du wa ku ba ku nya wa hai si kuce laalo andunyau ihɛ. Bɛɛbei í ce í ceð idɔɔbii Ilaaɔ Baa nwa. ⁵ Ilaaɔi í nɛ amboe hee do aɲo fei. Ami.

Laabaau jiiɔa akāi í wɛɛ

⁶ Ideu í mum biti do iyi ñ fũsi Ilaaɔ awo gbãa gbãa bɛɛbe tã ɲa, nɲu iyi í kpe ɲe wa si didɔi Kirisi, nɔ ñ waa bi í too laabaau mmu go má ɲa. ⁷ Ntɔ ntɔ, laabaau jiiɔa kãma go kù wɛɛ má. Amma inɛ go ɲa à waa fɔ lasabu nɲe dei, nɔ à waa bi a kpaasi laabaau jiiɔai Kirisiu. ⁸ Amma baa awa taka nwai walako amaleka iyi í naa hai lele, bii í ce nɲe waazoi laabaau mmu go má, bii kù jɛ iyi à ce nɲeu ihɛ, Ilaaɔ ku ceekpe lafɛɛ. ⁹ À tako à fɔɔ wo ñ nɔ ñ wa n fɔɔ má, bii inɛ go í ce nɲe waazoi ide mmu go iyi kù jɛ iyi ñ jɛsiu tã ɲa Ilaaɔ ku ceekpe lafɛɛ.

¹⁰ Si ideu ihɛ aa ni ñ wa n de saabui amane ɲai? Aawo, saabui Ilaaɔi ñ bi. Ñ wa n de n ce mii iyi á dɔa amane ɲa si? Aawo, bii ñ wa n de n ce mii iyi á dɔa amane ɲa si, n kaa n jɛ woo ce icei Kirisi.

Béi Pɔlu í jèò woo bɛ

¹¹ Inɛ kpaasim ɲa, ɲ bi i mà ɲa iyi laabaau jiiɗa iyi ɲ sisi nɲeu kù jɛ hai bi amanɛi í naa. ¹² Kù jɛ amanɛi í sɔm, inɛ kãma sisi í ceem cioɛ, Jesu Kirisi nɲu akãi í nyisim.

¹³ Ì gbɔ bei kuwɛem í yɛ ɲa wo si waati iyi ɲ wa n tɔɔ Ilaaɗ bei Zuifu ɲa. Inɛ fei ì mà ɲa kookaai iyi ɲ tako ɲ ce ɲ kpãò inɛi igbei Ilaaɗ ɲa iju ku ba n ce nfe nɲa. ¹⁴ Si kpãai Zuifu ɲa ku too ɲ wa si inɔi inɛ ɲa iyi à waa jɛ waju si inɔi saam ɲa.

¹⁵ Amma Ilaaɗ í cicaam à bei à bím nɔ í kpem si didɔɛ n ceaa icɛ. ¹⁶ Si waati iyi í jilɛu, í nyisim Amaɛ ku ba n cea dimi mmu ɲa waazoi laabaau jiiɗaɛ. Nɔ n kù bɔ bi inɛ kãma ku muum bisii. ¹⁷ N kù nɔ n kù bɔ Zeruzalemu n koo n yɛ inɛ ɲa iyi à tako à jɛ woo bɛ ɲa ɲ bei ɲ jèò woo bɛ. Amma iyi ɲ dede gbakã ilei Arabii ɲ bɔ. Hai bɛ nɔ ɲ nyi Damasi má. ¹⁸ Í kpɛ í to zakai adɔ mɛeta ɲ bei ɲ bɔ Zeruzalemu ɲ koo ɲ mà Sefaa *, nɔ ɲ ce ajɔ maatũ bi tɛɛ. ¹⁹ N kù nɔ n kù yɛ woo bɛ mmu kãma bɛ má, bii kù jɛ Zaaki, ifɔi Lafɛɛ.

²⁰ Iyi ɲ wa n kɔu ihɛ ntɔi. Ilaaɗi í jɛ sɛɛdam bii ɲ wa n sɔ iboi.

²¹ Si anyiɛ nɔ ɲ bɔ ilei Siri do Silisi ɲa. ²² Waati bɛɛbɛ igbei inɛi Kirisi ɲa iyi à wa ilei Zudee a kù yɛ wajum titã. ²³ Nɲu de à gbɔ iyi inɛ iyi í tako wa kpã ɲa ijuu, wee nsei wa waazo ideii woo dasi Jesu naane ɲa, ide iyi nɲu takɛ wa bi ku ce nfeɛu wo. ²⁴ Nɔ à saabu Ilaaɗ na irim.

2

Pɔlu do woo bɛ ɲa iyi à gbe

* **1:18** Sefaa nɲui à ya kpe Piɛɛ má.

1 Iyi í kpe í to zakai adõ maatëe ηοι ñ nyi Zeruzalemu má, amu do Baanabasi. Nõ à gbã Titee í si wa. 2 Ñ kooi si na iyi í jò ñ ce kuyε. Nõ si kuyεu Ilaaõí í ni n koo. Ñ kpe ine ngbo ηa ikãí awaò ηa à tətəw nõ ñ sisi ηηa yaasei ideí laabaau jiidau iyi ñ ya n cea dimi mmu ηa waazoεu wo. Ñ ce beεbei si na iyi í jò n kù bi icεm iyi ñ ce wo, walakò iyi ñ wa n ce nsei ku ce nfe. 3 Nõ ine ngbo ηau a kù tilasi Titee iyi í wa bi tom nõu ku ce bango baa do iyi í je Gerεki fei. 4 A kù tilasiε baa do iyi ine gò ηa iyi a kù je ine nwa ηa do ntò à lə wa si igbeu à waa bi a tilasi ine fei ku ce bango. Inε ηau woo zamba ine ηai. À naai do bisi ku ba a beje ara ku ne nwa si anu akã nwa do Jesu Kirisi nõ a ce wa aru. 5 Amma awa a kù je ide ηηa baa keeke domi à bi ka leekí si ntəi laabaau jiidauí na iri ηje.

6 Nõ ine ηa iyi à ne jirima à re a kù kɔɔsi ide kãma má si ide iyi ñ fəu. Ntəi, baa bii aηai à je ilu jirima ηa kù jεem nkãma, domi bi Ilaaõí ine gò kù re ηje. Inε ngbo ηau be a kù kɔɔm si ide kãma. 7 Amma à ye iyi Ilaaõí í daam laabaau jiidau si awə n sisia dimi mmu ηa, si bei í daa Piεε si awə ku sisia Zuifu ηa. 8 Ilaaõí í na Piεε gbugbã ku jeò woo beε bi Zuifu ηa, mà irei. Nηu məi í nõ í nam gbugbã n jeò woo beε bi dimi mmu ηa. 9 Nõ Zaaki do Piεε do Zãa, aηa iyi à je bei səbe si igbei inei Jesu ηa, à ye iyi Ilaaõí í daam icεu ihē si awə na didɔε. Nəi à jesi ka ce anu akã, amu do Baanabasi ka bə bi dimi mmu ηa nõ aηa mə a bə bi Zuifu ηa. 10 Amma à təw wa ka ye gigii ilu are ηηa ηa. Nõ beεbe məi amu takam ñ dasi idə tã.

Pəlu wa gbagba si Piεε Antiəsi

11 Si waati iyi Piεε í naa Antiōsi be ñ gbagba siε si bantuma si na iyi í jò wa ce taale. 12 Taaleu wee. Inε gɔ ña iyi à wa bi Zaaki à naa Antiōsi. Inε ñaui à ya na gbugbã si bango ku ce. Hee a maa to wa Piεε í ya maa jε do dimi mmu woo dasi Jesu naane ña ajɔ. Amma iyi inε ñau à na à to wa, í fa araε ci ya je aηað ña má domi wa ce njo ña. 13 Nɔi Zuifu woo dasi Jesu naane ña iyi à wa beu, gɔgɔ ña mɔ à ce bei Piεε í ceu hee à fa Baanabasi mɔ si muafiti ñau. 14 Iyi ñ yε a kù waa ne do inɔ akã si kpãai laabaau jiidau, ñɔi ñ sɔ Piεε si wajui aηa fei ñ ni, awɔ Zuifui nɔ ò waa ce bei dimi mmu ña, i kù waa ce kucei Zuifu ña. To, beirei aa ce i tilasi dimi mmu ña a ce kucei Zuifu ña.

Zuifu ña do dimi mmu ña à ba faaba na naane ku dasi

15 Ntɔi, awa Zuifu ñai, a kù je dimi mmu ña iyi à ya kpe ilu dulum ña, domi Zuifu ñai à bí wa. 16 Do ñɔu fei, à mà iyi amanε kaa je dee dee si wajui Ilaaɔ na wooda ku too, bii kù je na naane iyi á dasi Jesu Kirisi. Na ñɔu, awa mɔ à dasi Jesu Kirisi naane ku ba ka je dee dee na naane iyi à dasi Kirisi, kù je na wooda ku too. Ilaaɔ kaa ce inε gɔ dee dee si na iyi í jò wa jirima wooda. 17 Nsei, bii à waa de ka je dee dee na saabui Kirisi, nɔ à ba wee awa mɔ ilu dulum ñai bei hai je Zuifu ña, aa ka je ka ni icei Kirisii í jò dulum wa kɔɔsi? Aawo, ka maà lasabu beεbe. 18 Nsei, bii ñ teese ñ wa n ma mii iyi ñ tako ñ lεge wo, ñ baa ñ je ilu taalei. 19 Ntɔ ntɔ, woodau takae í jò ñ yε bei iku si wajuε, ku ba n ce kuwεem na Ilaaɔ. 20 Í yε bei à kpakpaam si j̄i do Kirisi ajɔ. Na ñɔu, kù je na aram nii ñ weε má, bebei Kirisii wa ce kuwεεε sim. Nɔ kuwεε iyi ñ wa n weε nsei, ñ wa n weεi do naane iyi

n̄ dasi Amai Ilaaṣ, n̄ṅṅu iyi í bim n̄ṅṅó í na kuwεεε na irim. ²¹ N̄ kaa n̄ fūsi didṣi Ilaaṣ awṅ n̄ maa n̄ jirima wooda, domi bii í jε amanε á yṅkṅ ku jε dee dee na wooda ku jirima, deb̄ei ikui Kirisiu ngbei.

3

Wooda ku jirima de, mà naane ku dasi

¹ In̄e in̄ei Galati ṅau, i kù nε laakai ṅa. In̄e iyi à sisia idei Jesu Kirisi iyi à kpakpa si j̄li ku gaau s̄aa s̄aa, yooi í kṣṓtṣ ṅε. ² N̄ bi i s̄m̄ ide icu ak̄au ih̄ε ṅa. Ì ba Hundei Ilaaṣ na wooda ku jirima n̄ṅṅei de, mà na laabaau j̄idau iyi ì gbṅ ì dasi naaneu ṅai. ³ B̄eirei í ce ì kua laakai b̄εεbe ṅa. Ì sinti do Hundei Ilaaṣ ṅa n̄ṅṅó ì waa bi i kpa iriε do gbugb̄ai ara n̄ṅṅε? ⁴ Ijuukp̄a iyi ì ye wo ṅa na naane ku dasi n̄ṅṅε, n̄sei aa j̄ṅ ku jε ngbe ṅai? N̄ tamaa i kaa j̄ṅ ku jε ngbe ṅa. ⁵ Iyi Ilaaṣ í na ṅε Hundee, n̄ṅṅó wa ce maamaake ṅa si anini n̄ṅṅε, wa cooi na wooda ku jirima n̄ṅṅε? Mà na iyi í j̄ṅ ì gbṅ idei laabaau j̄ida ì dasi naane ṅai.

⁶ Ì mà ṅa iyi kukṅi idei Ilaaṣ í ni, Aburhamu í dasi Ilaaṣ naane, n̄ṅṅui í j̄ṅ Ilaaṣ í dooae amanε dee dee. ⁷ Na n̄ṅṅu, i j̄ṅ ì mà ṅa iyi woo dasi Jesu naane ṅai à jε t̄kui Aburhamu ṅa do ntṅ. ⁸ Hai tako wo Ilaaṣ í mà iyi n̄ṅṅu á j̄ṅ ì dimi mmu ṅa a jε dee dee na naane ku dasi n̄ṅṅa. N̄ṅṅi í j̄ṅ ì sisia Aburhamu laabaau j̄idau hai ku kpε í ni, hai bi t̄εi an weea in̄ei andunya fei. ⁹ Aburhamu í dasi naane n̄ṅṅó í ba kuwee. B̄εεbe m̄oi in̄e ṅa iyi à dasi naane aa ba kuwee do n̄ṅṅu aj̄ṅ.

¹⁰ In̄e ṅa iyi à waa na gbugb̄a si wooda ku jirima ikpei í jε tu ṅa, domi à kṅṅ à ni, in̄e iyi kù waa mu ide à kṅ si t̄iai woodau fei n̄ṅṅó kù waa jirimaε, laf̄εε ilu ikpei. ¹¹ N̄ṅṅó n̄sei à yṅṅ mam mam iyi in̄e gṅ kaa

je dee dee si wajui Ilaaḏ na wooda ku jirima, domi à kḵò à ni, inε iyi Ilaaḏ í jḵò í je dee dee na naane ku dasi, lafḵei á ne kuwεε. ¹² Ntḵ ntḵ, icui wooda kḵ wa si naane ku dasi. Amma à kḵò à ni, inε iyi í yḵkḵ wa jirima woodau dee dee, lafḵei á basi kuwεε.

¹³ Amma Kirisi í ya wa hai si ikpei wooda si waati iyi í na í je ilu ikpe na iri nwa. Í na í je ilu ikpe si na iyi í jḵ kukḵi ide i Ilaaḏ wa fḵó í ni, inε iyi à kpakpa si antai jḵi fei ilu ikpei. ¹⁴ Kirisi í ce beεbei ku ba kuwee iyi Ilaaḏ í weea Aburahamuu kḵ je ti dimi mmu ḵa na saabui Jesu Kirisi. Nḵ si beεbe awa fei aa ka ba Hunde iyi Ilaaḏ í wḵḵò wa na naane ku dasi.

Wooda ku jirima do ide i kuwḵ

¹⁵ Inε inεm ḵa, an so yaasei ide gḵo iyi inε fei í mà. Bii inε gḵó í kḵ bei í bi a kpḵ amaniε hai kḵ ku í jilḵḵ, inε gḵ kaa yḵkḵ ku ganji ideu hee má je ku kḵḵsi, baa do iyi amanéi í kḵḵ. ¹⁶ To, Aburahamu do tḵkuei Ilaaḏ í cea kuwḵ. Bii à ni tḵkue ḵa, inε nkḵḵi à fḵa. Amma à ni tḵkuei, waatḵ inε akḵi, nḵ nḵui í je Kirisiu. ¹⁷ Na nḵu, ide iyi ḵ wa n bi n fḵo wee. Ilaaḏ í ce kuwḵi ideu nḵó í jilḵḵ. Nsei, wooda iyi í naa si anyii adḵ cḵḵ cḵḵ mεε do kuntaa, kaa yḵkḵ ku ganji ideu hee ku jḵ ide iyi Ilaaḏ í wḵu ku je ngbe. ¹⁸ Amma bii na wooda ku jirimai à je tubu, kḵ je na ide i kuwḵ má. Nḵ wee do kuwḵi Ilaaḏ í ceaḵ Aburahamu didḵε.

¹⁹ Debei, na mii í ce Ilaaḏ í na wooda. Í naai ku ba kookoosu iyi kḵ je tee ku fita gbugbḵa. Nḵ woodau wa ce icεei hee tḵkui Aburahamuu koo tḵo wa. Tḵkueui à cea inε ḵa kuwḵεu. Woodau amaleka ḵai Ilaaḏ í jḵ à na Moizi, nḵu iyi í wa gḵmei Ilaaḏ do amanε ḵa, nḵ nḵu mḵ ku sḵ inε ḵau. ²⁰ Amma waati

iyi Ilaaḏ í ce kuwāu, kù ne bukaatai inε iyi á wa si gāmei nḡu do amanε ḡa, domi nḡu akāi í ce kuwāu.

Mii iyi wooda wa lele

²¹ Debei, woodau wa jā ide iyi Ilaaḏ í wāu mεε. Aawo, kù je bεεβε. Ntṵ ntṵ, bii í je à na wooda wo iyi á yṵkṵ ku mua amanε kuwεε, Ilaaḏ á jṵ amanε ku je dee dee wo na woodau. ²² Amma kukṵi idei Ilaaḏ wa nyisi iyi inε fei í wa si awṵ gbugbāi dulum, ku ba do saabui naanε ku dasi, kuwāu ku je ti woo dasi Jesu Kirisi naanε ḡa.

²³ Tako wo wooda wa mu wai bei aru wa gbā wa hee Kirisi ku maa to wa ku na ku nyisi wa kpāai naanε ku dasi. ²⁴ Bεεbei, woodau wa gbā wa wa bṵṵ wa bi Kirisi ku ba Ilaaḏ ku jṵ ka je dee dee na naanε ku dasi. ²⁵ Nsei iyi waatii naanε ku dasi. ²⁶ Nsei iyi waatii naanε ku dasi. ²⁷ Ntṵ ntṵ, inε iyi à ce inyi ku dasi do irii Kirisi fei, à so daai Kirisi ḡai. ²⁸ Inε fei à je akā si anu akā nḡe iyi à ce do Jesu Kirisi ḡa. Na nḡu, inε gṵ kù je ikā, hai Zuifu ḡa hee do dimi mmu ḡa, hai aru ḡa do inε ḡa iyi à ne ara ḡa, hai inaabo ḡa hee do inε mṵkṵ ḡa. ²⁹ Bii à nṵ à je ti Kirisi ḡa, à je tṵkui Aburhamu ḡa. Nṵ aa je tubu ḡa bei Ilaaḏ takae í ce kuwāεu.

4

¹ Nsei n̄ wa n bi n na ḡe yaase gṵ. Yaaseu wee. Ama iyi á je tubui baae, si waati iyi wa je amau kù tia aru * gṵ, baa do iyi fei ndεε á na ku je titεε. ² Si waati

* **4:1** kù tia aru Aru do woo ce icε fei ide akāu mbe si feei inε ḡa iyi à kṵ akabuu titṵi idei Ilaaḏ.

iyi wa je amau, ine gɔ ɲa à wɛɛ iyi à waa muu, nɔ à waa cea wūa hee í tóò waati iyi baaɛ í jilɛaa. ³ Bɛɛbɛ mɔi do awa taka nwa. Waati iyi à tako à wɛɛ bei ama keeke ɲa, à je arui mii ndii andunya ɲa wo. ⁴ Amma iyi waati iyi Ilaaɔ́ í jileu í na í to, ɲɔi í bɛ Amaɛ wa. Inaaboí í buu, nɔ si woodai Zuifu ɲai wa ne ⁵ ku ba ku ya ine ɲa iyi à wa si awɔi wooda. Í ce bɛɛbei ku ba ka je amai Ilaaɔ́ ɲa.

⁶ Nɔ́ Ilaaɔ́ í bɛ Hundei Amaɛ wa si idɔ nwa ku nyisiò iyi awai à je amaɛ ɲa. Hundeu wa kpoo Baaba. ⁷ Si bɛɛbɛ í kù je aru má ɲa, inɛu amu ɲai bɛbɛi. To, nsei iyi í je amai Ilaaɔ́ ɲa, Ilaaɔ́ í nyi í ce ɲɛ woo je tubue ɲa má.

Zigiida iyi Pɔlu í ne na inɛi Galati ɲa

⁸ Tako wo í kù mà Ilaaɔ́ ɲa, nɔ í je arui iwɛ ɲa iyi a kù je Ilaaɔ́. ⁹ Amma nsei ì mà Ilaaɔ́ ɲa. Nɔ iyi í re mɔm Ilaaɔ́ í mà ɲɛ. To, bɛirei í ce ì waa bi í sinda si mii ndii andunya ɲa má ɲa, iyi kù ne gbugbã nɔ kù ne bɛɛɛɛ. Na mii í ce ì waa bi í je aru ɲɲa má ɲa. ¹⁰ Ì ya maa na aɲɔi jingau gɔ ɲa gbugbã ɲa, do cukpa gɔ ɲa do waati gɔ ɲa do adɔ́ gɔ ɲa. ¹¹ Nsei ì wa n ce nɲo í ce iyi ì ce si gãme ɲɲɛ ku maà ce nfe.

¹² Ì wa n tɔɔ ɲɛ, inɛ inɛm ɲa, í jile ara ɲɲɛ si agbem bei amu mɔ ì jile aram si agbe ɲɲɛ. Waati iyi ì wa bi tu ɲɛ, í kù ceem kurara gɔ ɲa. ¹³ Ì mà sãa sãa ɲa, waati iyi ì sinti ku ce ɲɲɛ waazoi laabaau jiidau, do bɔɔi arai. ¹⁴ Amma í kù dondam ɲa, í kù nɔ í kù kɔsim ɲa, baa bii bɔɔm nɔu ku yɛɛ í cé ɲɛ. Do ɲɲu fei, ì gban ɲai bei aa gba amalekai Ilaaɔ́ ɲa, walakɔ bei Jesu Kirisi takɛ. ¹⁵ Ì ne inɔ didɔ́ wo ɲa. To, nsei, mii í ce ɲɛ. An yɔkɔ n je sɛɛda na iri ɲɲɛ n ni bii á ce

wo aa nya iju nɛe i nam ɲa. ¹⁶ Si na iyi í jò ò sɔ ɲe ntɔui i jò n je mbeɛ nɛe nsei?

¹⁷ Ine ɲau, à waa na ɲe ara amma kù je do yaase jiida. À waa bi a fa ɲei hai bi tu wa ku ba i na ɲa ara ɲa. ¹⁸ Í sɛa i ne himma si mii jiida ku ce ɲa waati kãma fei, nɔ ku maà je bii ò wa inɔ nɛe nɲu akã. ¹⁹ Ine amam ɲa, bei inaabo iyi wa bi ku bí í ya gbɔ ara kuro, beɛbe mɔi amu mɔ ò wa n gbɔ ara kuro má hee idei Kirisi ku buba si ɲe ntɔ ntɔ. ²⁰ Ì bi n wa inɔ nɛe nsei ku ba n maà n fɔ ide be ihẽ má, amma do nɲu fei ò ne zigiida na iri nɛe.

Idei Agaa do Sara

²¹ I jò n bee ɲe, inɛ iyi ò bi i wa si awɔi wooda ɲa, i kù gbɔ iyi wooda wa fɔ ɲai? ²² À kɔɔ à ni Aburahamu í bí ama inemakɔ minji, akã do abo aru gɔ, akã mɔ do abo iyi í ne arae. ²³ Aruu, í bí amaɛi bei à ya bí inɛ fei, amma inɛ iyi í ne araeu í bí amaɛi do kuwãi Ilaaɔ. ²⁴⁻²⁵ Ideu ihẽ í yei bei mɔnda. Inaabo minji ɲau aɲai à je bei akabuu minji. Agaa nɲui í je bei akabuu iyi Ilaaɔ í na inɛ ɲa tako wo si geetei Sinai si ilei Arabi. Nɲu bei í je wooda iyi wa dasi inɛ ɲa aru. Nɔ Agaa í yei má bei ilui Zeruzalemu iyi í wɛɛ nsei, domi í wa si aru do inɛɛ ɲa fei. ²⁶ Amma Sara í yei bei Zeruzalemu iyi í wa leleu iyi í ne arae. Nɲui í je iye nwa. ²⁷ Nɔ à kɔɔ à ni,

Jò inɔɛ ku dɔ, awɔ inaabo gbɛnda iyi i kù bí.

La, i dɔ anu do inɔ didɔ, awɔ iyi i kù mà ara kuroi kubí,

Domi inaabo iyi à kɔsi á na ku bí ama ku re inaabo iyi í wa idei mɔkɔ.

28 Nsei inɛ inem ɲa, inɛi ì je amu ɲa iyi Ilaaɗ í ce kuwãeu bei Izaaki í yeu. 29 Waati nɲu, ama iyi à bí bei à ya bí inɛ fei í kpã inɛ iyi à bí do gbugbãi Hundei Ilaaɗu iju. Beɛbe mɔi í ye nsei. 30 Amma kukɔi idei Ilaaɗ wa fɔ, í ni,
 Lele aruu do amae fei,
 Domi amai aru kaa je tubu do amai abo iyi í ne araeu aɔ.

31 Beɛbe mɔi inɛ inem ɲa, ì mà ɲa iyi a kù je amai aru, amma amai inɛ iyi í ne araei à je.

5

I leekɪ dim dim ɲa si ara ku ne nɲe

1 Kirisi í jò à ne ara nwa ku ba ka ne ara nwa do ntɔ. Na nɲu, i leekɪ dim dim ɲa si ara ku ne nɲe, i maà jò i na i je aru má ɲa.

2 I de itɪ i gbɔ. Amu Pɔlui n wa n sɔ ɲe ideu ihẽ. Bii ì jò à dasi ɲe bango, icei Kirisi kù ne aranfãani kãma bi tu ɲe. 3 N nyi n sisi n wa n fɔ má, inɛ iyi í jò à dasie bango, tilasii lafẽe ku jirima wooda fei. 4 Inɛ iyi ì waa bi i je dee dee si wajui Ilaaɗ na wooda ku jirima, ì feɛfe ara nɲe do Kirisii nɔ ì fũsi didɔi Ilaaɗ awɔ ɲa. 5 Amma awa, Hundei Ilaaɗ wa sɔ wa mam mam iyi Ilaaɗ á jò ka je dee dee na naane ku dasi nwa. 6 Ntɔ ntɔ, bii à ne anu akã do Jesu Kirisi, à ce bango, a kù ce bango kù je ide kãma. Ide iyi í ne amboe í re nɲui í je naane ku dasi iyi wa ce ice do kubi.

7 Ì waa ce kuwɛɛ ɲe wo dee dee ɲa. Yooi í ganji ɲe í jò ì kù waa jirima ntɔu má ɲa. 8 Ikɔ iyi à na ɲeu be kù waa naa hai bi Ilaaɗ, nɲu iyi í kpe ɲe. 9 Na nɲu, i ce laakai ɲa, domi à ya fɔ a ni lefee keekei í ya dede pɛe fei. 10 Amma Lafẽe í jò n wa n naane ɲe iyi i kaa

ce lasabu gɔ iyi í je ikã do lasabu iyi ñ ceu be ña. Ine mɔ iyi wa bitandi ñe, baa bii yooi Ilaaã á kpãa iju.

¹¹ Ine inem ña, bii í je amu takam ñ wa n waazo hee nsei ñ ni ine ña a ce bangoi, na mii í ce à ya maa kpãm iju. Bii í je beεbe mɔm nii ñ wa n ce, ikui Jesu si j̄i kàa jea ine ña bi ku ko ise. ¹² Ine ña iyi à waa bitandi ñeu be, ñ bi a nya ña ikã*.

¹³ Ine inem ña, à kpe ñei i na i ne ara ññe. Do ññu fei, i maà j̄ò ara ku ne ññe ku mua daai ññe taka ññe kpãa i ceò idɔɔbii ara ññe. Amma i ya maa sobi ñje do kubi ña, ¹⁴ domi wooda fei í wa si irii ide akãu ihẽ iyi í ni, bi ine mmu ña bei ì bi arae. ¹⁵ I maà ya maa ñò ñje ña bei ññai sako ña. I ce laakai ña ku ba i maà ce nfei ñje ña.

Ka j̄ò Hundei Ilaaã ku neò wa

¹⁶ Ide iyi ñ wa n fɔu wee, i j̄ò Hundei Ilaaã ku maa neò ñe. Bii ì waa ce beεbe ña, i kaa ce kubi nfe nfei ara ññe má, ¹⁷ domi mii iyi daai awa taka nwa í bi ci ya je dimi akã do iyi Hundei Ilaaã í bi. Kubi minji ñau, à ya maa jai hee a kaa ka yɔkɔ ka ce bei à bi. ¹⁸ Amma bii Hundei Ilaaã wa neò ñe i kù wa si awɔi wooda má ña.

¹⁹ Ine fei í mà daai amanɛ sãa sãa. Daa ñau i à je s̄εε ku tɔtɔ hai ne yaase, do daa sãmi do daa nkpɔ nkpɔ, ²⁰ do iwẽ ku tɔɔ, do dobu dobu ku ce, do mbεεε, do ija, do igu, do idɔɔkã yaamɔ, do ñje ku wã, do kakɔɔ, do ñje ku fεεε, ²¹ do kɔδεε, do at̄ε ku kpa ine, do ije ku bi, do mii iyi í j̄ò beεbe fei. Ñ wa n s̄ò ñe bei ñ tako ñ fɔ ñ ni, ine ña iyi à waa ce dimi beεbe a kaa ba tubu kãma si andunya tit̄oi Ilaaã.

* **5:12** ñ bi a nya ña ikã ine gɔ ña à ni, bii à bi mɔm a bãntãm ara ññu gbakã.

²² Amma mii iyi Hundei Ilaaã í ya bí, nηui í je kubi, do ino didõ, do laakai ku sũ, do temua, do jiida ku je, do ino akã, do naane, ²³ do daa didõ, do ara ku mu. Mii ηau be fei, wooda kù ganji ηa. ²⁴ Nõ ine ηa iyi à je ti Jesu Kirisi í ye bei à kpa kucei daai ara ηηa si jii ku gaauu, do bine do kubie fei. ²⁵ Si bei Hundei Ilaaãí wa mu nwa kuwεε, ka jò ku neò wa. ²⁶ Kù sía ka je ilu faao, wala woo kosi ine ηa, walakõ ka maa ce igu si awa duusõ.

6

Iya sobi nje si aso ηa

¹ Ine inem ηa, ine iyi Hundei Ilaaã wa neò ηe, bii ì mu ine gõ si kurara, i nyisi lafεε kpãa jiida do daa didõ ηa. Nõ i ce laakai ηa ku ba ine mõi maà na i dasi kurara beεbe. ² I sobi nje si aso * ku so ηa. Bii ì waa ce beεbe ηa ì waa jirima woodai Kirisi ηai. ³ Bii ine gõ wa cõ aræ ngõgõ nõ wee kù je ngõgõ, wa lele araεi. ⁴ I jò ine fei ku wuse daai ηηu takæ nõ ku ye si bii ηηu á tõ fufu, amma ku maà tõ fufu na iyi ηηu í re ine gõ, ⁵ domi ine fei á so asoi † ηηu takæi.

⁶ Awõ iyi à waa kõ ideí Ilaaã, mii iyi ì ne fei jò i kpõõ do ine iyi wa kõe si.

⁷ I maà ti i lele ara nηe. A ci ya nyaanyi Ilaaã. Mii iyi amane í gbẽ ηηui á da. ⁸ Bii wa gbẽ iyi daai ηηu takæ í bi, nfe ku cei á bíaa. Bii í nõ wa gbẽ iyi Hundei Ilaaã í bi, kuwεε hai tãí Hundei Ilaaõu á bíaa. ⁹ Na ηηu, ka maà gbεεji do jiida ku ce, domi bii a kù mõngõ aa ka ba ka da si awaati iyi í jõ. ¹⁰ Beεbe moi

* **6:2** aso ηηui í je wahala ηa. † **6:5** Yaasei iseedeu ihãí í je, domi ine feii a na ku fõ bei ηηu í ce ice.

waati iyi à ba awɔɛ fei, ka cea ine fei jiidæ. Nɔ iyi í re mɔm, ka cea kpaasi woo dasi Jesu naane ηau beɛbe.

Idei ankāanyi do fɔɔ

¹¹ Hai ihē bei do awɔi amu takam nii n̄ kɔ n̄ɛ wa †. In̄ɛ taka n̄ɛ aa yɔɔ mɔm bei kukɔ ηau à la à to.

¹² In̄ɛ ηa iyi à waa bi a tilasi n̄ɛ i ceò bango ηau à waa ce beɛbei ku ba a ce mii iyi á dɔa aman̄ɛ ηa si, nɔ a maà kpā ηa iju na irii ikui Jesu Kirisi si j̄i ku gaau. ¹³ Amma aηa taka n̄ɛ, baa do iyi à ce bango

fei, a kù waa jirima wooda. À bi a dasi n̄ɛ bango ku cei ku ba a tɔɔ fufu si na iyi í j̄ò à yɔkɔ à kām̄ia n̄ɛ.

¹⁴ Amma amu n̄ kù n̄ wa n̄ tɔɔ fufu bii kù j̄ɛ na ikui Laf̄ɛɛ n̄wa Jesu Kirisi si j̄i ku gaau. Na ikuɛu mii ndii andunya fei í yɛɛm nii bei mii iyi kù wɛɛ má, nɔ beɛbe m̄oi n̄ wa n̄ yɔɔ baa do kuwɛɛi amu takam fei. ¹⁵ À ce bango, a kù ce bango kù j̄ɛ ide kām̄a. Mii iyi í n̄ɛ amboe í re, n̄ɛui í j̄ɛ a taka ine tit̄ɔ. ¹⁶ Laakai ku s̄u do did̄ɔ ku wɛɛa ine ηa iyi à waa too woodau ih̄ɛ hee do in̄ɛi Izireli ηa, aηa iyi à j̄ɛ in̄ɛi Ilaaɔ ηa.

¹⁷ Hai nnyi ine kām̄a ku maà wahalam má domi na irii Jesui n̄ ba dalai juju ηa iyi à wa si aram n̄ɔu ih̄ɛ.

¹⁸ In̄ɛ in̄ɛm ηa, did̄ɔi Laf̄ɛɛ n̄wa Jesu Kirisi ku wɛɛ do in̄ɛ fei. Ami.

† **6:11** hai bei do awɔi amu takam nii n̄ kɔ n̄ɛ wa Si dɔɔn̄ɛɛ n̄ɛa bii à waa ce læti à ya maa f̄oi nɔ ine gɔ ku maa kɔɔ. Amma Pɔlu í kɔ idei ankāanyi ηau ih̄ɛ do awɔɛ.

Akabuu Titõi Idei Ilaa **Monkole New Testament**

copyright © 2006 SIM International

Language: Monkole (Mokole)

Translation by: SIM International

Monkole, Akabuu Titõi Idei Ilaa

This translation, published by the UEEB/SIM au Benin, was published in 2006.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM, BP 15, Parakou, Benin.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-10-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

596bf1bc-1348-53da-8787-98c1d2a18282